

*Tidskrift för
politisk filosofi*

Nº 2-3 2024 — årgång 28

Bokförlaget *Thales*

→ Misstagsteori om ras

Stina Björkholm

1 Introduktion

»BLACK LIVES MATTER» hördes i protester i USA och även andra delar av världen under 2020. Enligt många av oss är budskapet inte bara viktigt, utan också uppenbart helt sant. Det är klart att svarta personers liv är värdefulla och spelar roll. Men enligt vissa filosofiska teorier om ras kan satser som innehåller rasbegrepp såsom »svart» eller »vit» inte vara sanna för att begreppen felaktigt förutsätter att det finns biologiska raser. Satser som innehåller rasbegrepp är antingen alla falska, eller så saknar de sanningsvärde, enligt sådana *misstagsteorier* om ras (Appiah 1992, 1998; Zack 2002; Glasgow 2006, 2008).

I den här artikeln diskuterar jag en invändning mot misstagsteorin som säger att vi behöver använda oss av rasbegrepp för att kunna diskutera och förstå rasism. Detta väcker frågan om vad en misstagsteoretiker om ras bör rekommendera att vi gör med våra rasbegrepp, givet att de är defekta. Kan de säga att vi bör fortsätta prata om ras trots att våra yttranden inte kan vara sanna? Jag diskuterar några olika svar på denna fråga, men föreslår slutligen att den bästa lösningen är att acceptera en mer måttfull version av misstagsteorin. Denna version vidhåller att biologiska raser inte existerar men att satser som innehåller rasbegrepp ändå kan vara sanna.

2 Misstagsteori

DEN FILOSOFISKA DISKUSSIONEN kring ras drivs främst av akademiker verksamma i USA och vissa läsare kanske ställer sig initialt skeptiska till den bäring diskussionen har i en svensk kontext. Använder vi ens begreppet »ras» i Sverige? För att stilla denna skepsis bör förtydligas att fokus här inte är på själva begreppet »ras», utan i stället på vad jag kallar

för mer specifika *rasbegrepp* såsom ›vit› och ›svart› som är förhållandevis vanliga även på svenska. En talare skulle exempelvis kunna säga:

- (1) Poliser begår oftare övervåld mot svarta än mot vita.

Misstagsteorier om ras menar att rasbegrepp är defekta för att de vilar på ett falskt antagande om att biologisk ras är något verkligt. Lite mer detaljerat så kan teorin förstås som en kombination av *psykologiska*, *semantiska* och *ontologiska* teser. Trots att jag inte kommer diskutera vardera av teserna på djupet här så är det viktigt att notera att det givetvis finns invändningar och detaljer som behöver redas ut för ett fullständigt försvar (eller förnekande) av misstagsteorin.

Den psykologiska tesen är att folk (generellt sett) tänker och betar sig som om ytliga karaktärsdrag signalerar tillhörighet i olika biologiska kategorier. Detta kan dels stöttas av observationen att raser ofta behandlas som juridiskt, medicinskt och statistiskt relevanta kategorier, och dels av att viss empirisk evidens har presenterats till stöd för att människor tenderar att göra klassifikationer baserat på ytliga drag och att dessa tendenser är ett resultat av nedärvda kognitiva funktioner (Hirschfeld 1996, 1997, 2001, 2012; Gil-White 1999, 2001; Cosmides, Tooby och Kurzban 2003; Machery och Faucher 2005).

Misstagsteorins semantiska tes är att extensionen hos rasbegrepp bestäms av sättet folk tänker och betar sig kring ras och att begreppen ›svart› och ›vit› i (1) därför har som semantisk funktion att referera till biologiska kategorier. Notera att denna semantiska tes inte medför att vadhelst en talare tror att ras är direkt bestämmer begreppets betydelse och att nästan alla är övertygade om att raser är biologiska sorter. I stället kan misstagsteoretikern säga att meningen hos rasbegrepp bestäms mer indirekt genom det konventionella sättet som folk använder sig av rasbegrepp på gruppnivå och att detta medför att rasbegrepp gör anspråk på att referera till biologiska kategorier.

Slutligen är misstagsteorins ontologiska tes att det inte existerar några biologiska raser. Denna tes innehåller ett antagande om vad som krävs för att något ska utgöra en biologisk kategori. Tanken hos Glasgow är att biologiska sorter inte får vara godtyckliga från ett biologiskt perspektiv. Detta innebär att våra skäl för att säga att något utgör en biologisk kategori ska motiveras av biologiska fakta (Glasgow

2008: 82). En grupp människor kan alltså ha en rad fysiska egenskaper gemensamt, såsom hudfärg, ögonfärg eller hårtextur, utan att dessa faktorer gör att gruppen utgör en biologisk kategori eftersom denna gruppering är ointressant att studera från ett biologiskt perspektiv. För att jämföra så skulle vi exempelvis kunna dela in människor i en kategori som består av alla individer med korta nagelbäddar eller en med alla som har långa örsnibbar, men dessa skulle utgöra biologiskt godtyckliga kategorier. Enligt misstagsteorin finns alltså inte biologiska raser eftersom de kategoriseringar som görs mellan människor i termer av ras inte överensstämmer med biologiskt intressanta skillnader.

I korthet menar alltså misstagsteorin om ras att satsen i (1) aldrig kan vara sann – och det kan inte heller dess negation »poliser begår inte oftare övervåld mot svarta än vita» vara. Alla satser som innehåller rasbegrepp är systematiskt falska eller saknar sanningsvärde, enligt teorin eftersom satsernas sanningsvillkor inte kan uppfyllas.

Rasbegrepp är inte den enda typen av begrepp som fått en misstagsteoretisk analys. Den inom analytisk filosofi mest välkända formen av misstagsteori är om moraliska begrepp såsom »rätt» och »fel» (Mackie 1977; Joyce, 2001; Olson, 2014; Streumer, 2017). För att illustrera vad denna teori säger kan vi använda följande sats:

(2) Det är fel av poliser att använda övervåld.

Misstagsteorin om moraliska begrepp menar att folk tänker och beter sig som om moraliska fakta är objektivt gällande och ger skäl för handling som inte är beroende av talarens preferenser eller institutionella normer. Om sättet som folk tänker och beter sig kring moral bestämmer extensionen för »fel» i (2) så är satsen sann om och endast om polisens handlingar av övervåld har en sådan objektivt gällande och handlingsföreskrivande egenskap. Men enligt misstagsteorin existerar inga sådana egenskaper, och därför kan (2) inte vara sann (och det kan inte heller satsens negation).

I nästa sektion vänder jag mig till ett problem för misstagsteorin om ras. Jag kommer presentera några möjliga lösningar på problemet för att sedan föreslå en alternativ version av misstagsteorin som helt undviker det.

3 Kan (och bör) vi prata om ras?

KRITIKER TILL MISSTAGSTEORIN har understrukit vikten av att kunna prata om ras. De argumenterar att utan rasbegrepp kan vi inte förstå, förklara och bekämpa rasism. Exempelvis argumenterar Gracia (2005) att vi utan rasbegrepp inte kan förstå oss på de förtryckande strukturer som genomsyrar vårt samhälle och Haslanger (2012) argumenterar på liknande sätt att rasbegrepp utgör resurser för att beskriva den långvariga rasismen i USA som fortskrider än idag (Haslanger 2012: 103, 198). Vi vet att många icke-vita utsätts för rasistisk diskriminering och exotifiering, och att vita i stället privilegieras på olika sätt i samhället. Hur kan vi diskutera och förklara dessa fenomen om misstagsteorin stämmer?

Utmaningen väcker den normativa frågan om huruvida vi alls *bör* prata om ras. Misstagsteorin menar ju att satser som innehåller rasbegrepp inte kan vara sanna, men detta medför faktiskt inte att misstagsteorin också måste säga att vi därför inte bör prata om ras. Vad ska en misstagsteoretiker om ras rekommendera att vi gör med våra rasbegrepp, givet att de är defekta?

En liknande diskussion har även förts i relation till misstagsteorin om moraliska begrepp, gällande huruvida vi bör fortsätta använda begrepp såsom »rätt» och »fel» trots att dessa begrepp genererar systematiskt falska satser (Joyce 2011; Olson 2011; Lutz 2014; Eriksson och Olson 2019). I breda drag finns det tre olika svar på vad vi bör göra med våra defekta rasbegrepp (eller moraliska begrepp). Det första alternativet att *utplåna* dem. Det andra alternativet är att *bevara* begreppen. Det tredje alternativet är att *förändra* sättet vi pratar om ras.

I relation till rasbegrepp har de flesta försvarat alternativ tre. Jag kommer därför fokusera på det, men ett par ord kan ändå sägas om de andra alternativen. Om vi bryr oss om att kunna prata om ras tycks det första alternativet helt enkelt inte vara särskilt attraktivt. Det andra alternativet är ur den synvinkeln mer tilltalande. I motsvarande debatt kring huruvida vi bör fortsätta använda moraliska begrepp har Olson (2011) argumenterat att vi bör bevara de moraliska begreppen trots att de är defekta. Men den ståndpunkten har kritiserats av Lutz (2014) som menar att misstagsteoretikern därmed måste föreskriva en irrationell kombination av övertygelser – nämligen både att (exempelvis)

polisers övervåld är fel och att det inte finns några moraliska egenskaper. På liknande sätt skulle en misstagsteoretiker om ras som förespråkar bevarandet av våra existerande rasbegrepp behöva föreskriva att vi både tror att poliser begår övervåld mot svarta oftare än vita och att det inte finns svarta och vita.

I relation till det tredje alternativet så finns det två olika sätt som misstagsteoretiker har rekommenderat att sättet vi pratar om ras bör förändras. Vi kan antingen *parafrasera* satsen såsom (1) och i stället prata om rasifierade grupper eller *omarbeta* våra existerande rasbegrepp så att deras mening ändras. Den första strategin har föreslagits av Appiah (1992) som argumenterat att vi inte behöver postulera att raser finns för att förklara rasism, utan vi behöver endast hänvisa till faktumet att folk *tror* att det finns raser. Vi kan förstå och prata om rasism med hänvisning till rasifierade grupper – där detta förstås i termer av att folk har en uppfattning av ras snarare än att ras finns. Den som anammar detta måste därmed säga att (1) visserligen är falsk eller saknar sanningsvärde, men att vi ändå kan beskriva och förklara polisens övervåld mot personer som de *uppfattar som svarta*. Den andra strategin har försvarats av Glasgow (2006, 2008), som menar att vi kan omarbete våra existerande rasbegrepp så att de slutar referera till biologiska kategorier och i stället refererar till rasifierade grupper. Den som anammar denna strategi måste därmed också säga att satsen i (1) visserligen är falsk eller saknar sanningsvärde *nu* men att när begreppen ›svart› och ›vit› har omarbetats så att de refererar till rasifierade grupper i stället så kan satsen vara sann.

Dessa lösningar kanske verkar rimliga i teorin, men de stöter på vissa praktiska problem. För det första kan man ifrågasätta hur praktiskt *genomförbar* Glasgows förslag att omarbete rasbegrepp är. En sådan begreppslig revolution kan ta lång tid, om den ens är genomförbar alls. Men vi vill ju kunna prata om rasism och förtryck *nu*. För det andra kan man ifrågasätta hur *nödvändigt* det egentligen är att parafrasera eller omarbete våra rasbegrepp eftersom vi tycks kommunicera framgångsrikt med de rasbegrepp vi har. En person som yttrar (1) gör sig fullt begriplig och som åhörare förstår man vad som krävs för att satsen ska vara sann.

Detta tyder på att det är något med misstagsteorin som inte riktigt stämmer. Även den som accepterar att biologiska raser inte finns tycks

kunna kommunicera framgångsrikt med rasbegrepp. Jag kommer nu argumentera att vi kan bibehålla kärnan i misstagsteorin men förneka dess semantiska tes. Detta utgör ett sätt att behålla antagandet att biologiska raser inte existerar och samtidigt kunna säga att satser såsom (1) kan vara sanna.

4 Måttfull misstagsteori

DET GÅR ATT skilja mellan två olika typer av misstagsteori om moraliska begrepp (Olson 2014: 9). Jag kommer att argumentera att även en misstagsteori om ras kan anamma denna distinktion. Den version som hittills diskuterats är standardversionen. Men vi kan också stava ut en *måttfull* version som accepterar de psykologiska och ontologiska teserna av standardteorin, men förnekar den semantiska tesen. Den måttfulla versionen menar alltså att folk (generellt) tänker på ras som biologiska kategorier och att några sådana kategorier inte existerar, men anser dock inte att meningen hos rasbegrepp bestäms av dessa övertygelser. Därför kan ›svart› och ›vit› i (1) referera till något annat än biologiska kategorier. Enligt den måttfulla versionen är misstaget alltså att rasbegrepp refererar till *något annat* än det folk generellt tänker att de refererar till – i kontrast till standardversionen som menar att misstaget är att begreppen inte lyckas referera till något alls.

Vad refererar rasbegrepp till i stället då? Vi kan konstruera åtminstone två olika versioner. Enligt den första versionen refererar rasbegrepp till grupper av individer som har vissa fysiska drag, men där det är godtyckligt från ett biologiskt perspektiv att personer med just dessa fysiska drag utgör en intressant grupp. Begreppen refererar alltså till en biologiskt godtycklig grupp människor, snarare än en biologisk kategori. Den andra versionen är att rasbegrepp refererar till *socialt konstruerade* kategorier, dvs. av individer som utgör en social kategori i kraft av människors övertygelser och sociala praktiker. Exempelvis menar vissa sådana sociala realister att ras definieras i termer av den position man har i en hierarkisk och förtryckande maktstruktur (Haslanger 2012, 2019), eventuellt i kombination med en viss kulturell identitet (Jeffers 2013, 2019). Denna socialkonstruktivistiska version kan även kombineras med den första versionen av måttfull misstagsteori.

teori, då vi kan tänka oss att de sociala kategorierna som utgör raser (delvis) baseras på vissa godtyckliga fysiska drag.

En måttfull misstagsteori kan alltså fasthålla att folk tenderar att kategorisera människor i raser men att raser inte finns, och ändå tillåta att satser såsom (1) är sanna. Teorin undviker därmed invändningen att vi måste kunna prata om ras, eftersom den inte medför att satser som innehåller rasbegrepp är systematiskt falska eller saknar sanningsvärde. Jag kommer nu diskutera två invändningar mot denna idé.

Den första invändningen är att den måttfulla misstagsteorin bara är densamma som *social realism* om ras, vilket är den grupp teorier som accepterar att raser är socialt konstruerade på sättet beskrivet ovan (Sundstrom 2002; Haslanger 2012, 2019; Jeffers 2019). Som svar på denna invändning är det dels viktigt att understryka att det finns andra möjliga versioner av misstagsteorin än versionen där rasbegrepp visar sig referera till socialt konstruerade kategorier. Men det är framför allt viktigt att understryka att den centrala tesen hos en misstagsteori är att det finns en systematisk *diskrepans* mellan sättet folk tänker och pratar om en kategori och dess ontologi. En misstagsteori är i grunden en kombination av teser om hur vi tänker eller talar och om vad som finns – nämligen en kombination enligt vilken sättet vi tänker eller talar inte stämmer överens med vad som existerar i världen.

På så vis kan *misstagsteorier* kontrasteras mot *framgångsteorier*, enligt vilka det inte finns en systematisk diskrepans mellan hur vi tänker och talar om en kategori och dess ontologi. Exempelvis menar moralisk realism att folk tror att de talar om objektiva moraliska fakta när de gör moraliska påståenden och att det faktiskt finns sådana fakta som de framgångsrikt kan beskriva med sina yttranden. På liknande sätt menar biologiska realister om ras att folk tror att de beskriver biologiska kategorier när de pratar om ras och att det faktiskt finns sådana kategorier som de framgångsrikt kan beskriva med sina yttranden (Spencer 2019).

Det finns alltså överlapp mellan social realism och måttfull misstagsteori, men den ena reduceras inte till den andra. Det finns typer av social realism som är måttfulla misstagsteorier, men man kan även försvara en framgångsteoretisk version enligt vilken folk tänker att de talar om sociala kategorier när de pratar om ras och att det finns sådana kategorier som talarna framgångsrikt refererar till. Ett ytterligare alternativ är att bara försvara social realism som en rent ontologisk

teori och vara neutral angående psykologi och semantik, vilket inte utgör en misstagsteori.

Den andra invändningen är att teorin måste framföra en rimlig *meta-semantisk* tes. En meta-semantisk tes förklarar i kraft av vad som våra begrepp får den mening som de har. Frågan är, om folk nu tenderar att tänka på ras som biologiska kategorier, hur kommer det sig då att rasbegrepp inte har som semantisk funktion att referera till sådana kategorier? I kraft av vad får rasbegreppen en annan mening, exempelvis att referera till sociala kategorier?

Denna invändning har presenterats av Glasgow (2006) som menar att vi helt enkelt inte kan ge upp antagandet att ras är något biologiskt och ändå säga att ras existerar. Att vara en biologisk kategori är, enligt Glasgow, en icke-förhandlingsbar del av vad ras skulle vara om det fanns. Vi kan därför inte säga att ras finns eftersom själva begreppet involverar ett antagande om att ras är en biologisk kategori.

Argumentet förutsätter att rasbegreppens mening bestäms av hur folk generellt tänker och betar sig som om ras är biologiskt. Eftersom en måttfull version av misstagsteorin förnekar just detta påstående så måste de erbjuda en annan förklaring till hur meningen hos rasbegrepp i stället bestäms. Ett första alternativ är för den måttfulla misstagsteorin att säga att rasbegrepp får sin mening beroende på hur talare av språket är benägna att applicera begreppen. Sättet folk använder exempelvis ›vit‹ kommer då plocka ut en viss grupp individer som delar vissa egenskaper (såsom hudfärg, eller en viss roll i en maktstruktur) och denna grupp blir då därmed extensionen för begreppet oavsett om de delar någon djupare biologisk natur. Denna grupp utgör då en godtycklig kategori från ett biologiskt perspektiv, men är ändå det som begreppet refererar till trots att folk (generellt) tänker sig att den är biologiskt intressant.

Ett annat förslag är att meningen hos ett begrepp bestäms av en mängd plattityder om vad det refererar till (Smith 1994; Schroeter och Schroeter 2015; Haslanger 2020). När vi sedan har en lista av plattityder om vad det är att vara ›vit‹, exempelvis, så är den grupp människor som uppfyller flest villkor på listan dess extension. Som jämförelse tar Haslanger upp begreppet ›äktenskap‹ och menar att begreppet tidigare förutsatte att ett äktenskap gällde mellan en man och en kvinna, men att det nu har reviderats så att två personer kan ingå äktenskap

oavsett kön. Vi kan då säga att begreppet ›äktenskap› har omarbetats, men att det ändå är samma begrepp. På samma sätt har det funnits en tanke om att begreppen ›vit› eller ›svart› beskriver biologiska kategorier, men när vi lär oss att det inte finns sådana kategorier, utan att dessa i stället är sociala kategorier, så kan vi revidera vår förståelse av begreppen snarare än ge upp dem helt.

Det är dock viktigt att poängtera att även en måttfull misstagsteori kan rekommendera att vi bör vara återhållsamma med att använda rasbegrepp. Den måttfulla versionen av misstagsteorin kan vidhålla att trots att satser som involverar rasbegrepp, såsom (1), kan vara sanna så betyder inte det nödvändigtvis att vi bör prata om ras i alla sammanhang. Om poängen med att använda rasbegrepp är att kunna diskutera förtryck så försvinner ju behovet av begreppen om förtrycket upphör. Haslangers social-realistiska teori menar ju även att ras är en social kategori som karaktäriseras av en position i en förtryckande maktstruktur. Detta innebär att om maktstrukturen skulle upphöra så finns inte längre dessa sociala kategorier och rasbegreppen skulle därmed potentiellt upphöra ha en extension. Till skillnad från Haslanger menar Spencer dock att ras är en social kategori som också har en positiv del, nämligen en delad kultur. Om detta stämmer kan det finnas ett värde i att kvarhålla rasbegreppen även om de förtryckande maktstrukturerna upphör. Det finns med andra ord olika strategier som även en måttfull variant av misstagsteorin kan förespråka angående hur vi bör använda rasbegrepp och i vilka sammanhang de är värdefulla att ha kvar. Men till skillnad från standardversionen av misstagsteorin så tillåter den måttfulla versionen att vi kan prata om ras idag för att förstå, diskutera och motverka rasism.→

Stina Björkholm är doktor i filosofi och forskare vid Institutet för Framtidsstudier. Denna artikel är ett resultat av ett forskningsprojekt finansierat av Vetenskapsrådet (2019-03347).

Referenser

APPIAH, A. (1992) *In My Father's House: Africa in the Philosophy of Culture*, London: Methuen.

- APPIAH, K. ANTHONY (1998) »Race, Culture, Identity: Misunderstood Connections», i: Appiah, Kwame Anthony och Gutmann, A., *Color Conscious*, Princeton University Press, ss. 30–105. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1515/9781400822096-002>.
- COSMIDES, L., TOOBY, J. OCH KURZBAN, R. (2003) »Perceptions of Race», *Trends in Cognitive Sciences*, 7(4), ss. 173–179. Tillgänglig via: [https://doi.org/10.1016/S1364-6613\(03\)00057-3](https://doi.org/10.1016/S1364-6613(03)00057-3).
- ERIKSSON, B. OCH OLSON, J. (2019) »Moral Practice After Error Theory: Negotiationism», i: *The End of Morality*, Routledge.
- GIL-WHITE, F. (2001) »Sorting is not Categorization: A Critique of the Claim that Brazilians Have Fuzzy Racial Categories», *Journal of Cognition and Culture*, 1(3), ss. 219–249. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1163/156853701753254387>.
- GIL-WHITE, F.J. (1999) »How thick is blood? The plot thickens . . . : If Ethnic Actors Are Primordialists, What Remains of the Circumstantialist / Primordialist Controversy?», *Ethnic and Racial Studies*, 22(5), ss. 789–820. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1080/014198799329260>.
- GLASGOW, J. (2006) »A Third Way in the Race Debate*», *Journal of Political Philosophy*, 14(2), ss. 163–185. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9760.2006.00238.x>.
- GLASGOW, J. (2008) *A Theory of Race*. Routledge. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.4324/9780203880951>.
- GRACIA, J.J.E. (2005) *Surviving Race, Ethnicity, and Nationality: A Challenge for the 21st Century*, Lanham, MD, United States: Rowman & Littlefield Publishers. Tillgänglig via: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/sub/detail.action?docID=1354811> (Senas nedladdad: 17 januari 2023).
- HASLANGER, S. (2012) *Resisting Reality: Social Construction and Social Critique*, Oxford University Press.
- HASLANGER, S. (2019) »Tracing the Sociopolitical Reality of Race», i: J. Glasgow et al. (red.) *What Is Race?: Four Philosophical Views*, Oxford University Press. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1093/oso/9780190610173.003.0002>.
- HASLANGER, S. (2020) »How Not to Change the Subject», i: T. Marques och Å. Wikforss (red.) *Shifting Concepts: The Philosophy and Psychology of Conceptual Variability*, Oxford University Press. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198803331.003.0013>.
- HIRSCHFELD, L. (1997) »The Conceptual Politics of Race: Lessons from Our Children», *Ethos*, 25(1), ss. 63–92.
- HIRSCHFELD, L.A. (1996) *Race in the Making: Cognition, Culture, and the Child's Construction of Human Kinds*, MIT Press.
- HIRSCHFELD, L.A. (2001) »On a Folk Theory of Society: Children,

- Evolution, and Mental Representations of Social Groups», *Personality and Social Psychology Review*, 5(2), ss. 107–117. Tillgänglig via: https://doi.org/10.1207/S15327957PSPR0502_2.
- HIRSCHFELD, L. A. (2012) »Seven Myths of Race and the Young Child», *Du Bois Review: Social Science Research on Race*, 9(1), ss. 17–39. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1017/S1742058X12000033>.
- JEFFERS, C. (2013) »The Cultural Theory of Race: Yet Another Look at Du Bois's ›The Conservation of Races‹», *Ethics*, 123(3), ss. 403–426. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1086/669566>.
- JEFFERS, C. (2019) »Cultural Constructionism», i: J. Glasgow et al. (red.) *What Is Race?: Four Philosophical Views*, Oxford University Press. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1093/oso/9780190610173.003.0003>.
- JOYCE, R. (2001) *The Myth of Morality*, Cambridge University Press.
- JOYCE, R. (2011) »Moral Fictionalism», *Philosophy Now*, 82, ss. 14–17.
- LUTZ, M. (2014) »The ›Now What‹ Problem for Error Theory», *Philosophical Studies*, 171(2), ss. 351–371. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1007/s11098-013-0275-7>.
- MACHERY, E. OCH FAUCHER, L. (2005) »Social Construction and the Concept of Race», *Philosophy of Science*, 72(5), ss. 1208–1219. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1086/508966>.
- MACKIE, J. L. (1977) *Ethics: Inventing Right and Wrong*, Penguin Books.
- OLSON, J. (2011) »Getting Real about Moral Fictionalism», i: R. Shafer-Landau (red.) *Oxford Studies in Metaethics: Volume 6*, Oxford University Press. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199606375.003.0008>.
- OLSON, J. (2014) *Moral Error Theory: History, Critique, Defence*, Oxford University Press.
- SCHROETER, L. OCH SCHROETER, F. (2015) »Rationalizing Self-Interpretation», i: C. Daly (red.) *The Palgrave Handbook of Philosophical Methods*, London: Palgrave Macmillan UK, ss. 419–447. Tillgänglig via: https://doi.org/10.1057/9781137344557_17.
- SMITH, M. (1994) *The Moral Problem*, Blackwell.
- SPENCER, Q. (2019) »How to Be a Biological Racial Realist», i: J. Glasgow et al. (red.) *What Is Race?: Four Philosophical Views*. Oxford University Press, p. 0. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1093/oso/9780190610173.003.0004>.
- STREUMER, B. (2017) *Unbelievable Errors: An Error Theory About All Normative Judgments*, Oxford University Press.
- SUNDSTROM, R. R. (2002) »›Racial‹ Nominalism», *Journal of Social Philosophy*, 33(2), ss. 193–210. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.1111/0047-2786.00133>.
- ZACK, N. (2002) *Philosophy of Science and Race*, London, United Kingdom:

Stina Björholm
Misstagsteori om ras

Taylor & Francis Group. Tillgänglig via: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/sub/detail.action?docID=1679724> (Senast nedladdad: 16 januari 2023).